

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เรื่อง ทักษะการสอน รายวิชาการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต
มหาสารคาม โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เรื่อง ทักษะการสอน รายวิชาการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา สถาบัน
การพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า นักศึกษาก้าว
แสดงออกและสามารถเป็นผู้นำกลุ่มได้ นักศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มเป็นอย่างดี
ดีเยี่ยม มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษาจำนวนร้อยละ 76.00 มีคะแนนจากการ
ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยร้อยละ 71.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
3. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม
ร่วมมือ โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D. = 0.57)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เรื่อง ทักษะการสอนรายวิชา
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา สถาบัน
การพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า สามารถส่งเสริม

ให้นักศึกษาร่างความหมายและองค์ความรู้ด้วยตนเอง กล้าแสดงออก เป็นผู้นำกลุ่มได้ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ทั้งนี้อาจเนื่องจากธรรมชาติของการเรียนรู้ในเนื้อหาทักษะการสอน ผู้เรียนต้องใช้องค์ความรู้ ทักษะการคิดและการเชื่อมโยงเพื่อนำไปปฏิบัติในการสอนจริง และประมวลความรู้ด้วยตนเอง โดยมีกลุ่มเพื่อนช่วยแนะนำและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การมีกิจกรรมที่หลากหลายทำให้นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและเป็นการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศไม่ให้เกิดความจำเจ สามารถดึงดูดความสนใจการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา ศิลาน้อย (2545 : 73) ที่พบว่า การให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมและเรียนรู้กันเป็นกลุ่ม จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นไม่เบื่อหน่ายในการเรียนการสอน การเรียนรู้โดยให้โอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นหาประสบการณ์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งใกล้เคียงกับข้อคิดเห็นของ วรณทิพา รอดแรงคำ (2545 : 47) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานกลุ่ม เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะความร่วมมือในการทำงาน ได้แก่ ทักษะการสื่อความหมาย การแข่งขัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความร่วมมือกัน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จำนวนร้อยละ 76.00 มีคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยร้อยละ 71.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากเหตุผล ดังนี้

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ 5-6 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน ให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้กลุ่มสมาชิกมีความสัมพันธ์กัน มีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมซึ่งกันและกัน รับผิดชอบร่วมกัน ผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิก ความสำคัญของกลุ่มคือความสำเร็จของทุกคน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ได้ใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรม 3 แบบ คือ การต่อเรื่องราว (Jigsaw) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ จะช่วยฝึกฝนให้สมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มมากขึ้น เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนต้องกลับมาเล่าประสบการณ์หรือสิ่งที่ได้เรียนรู้ให้สมาชิกคนอื่นในกลุ่มฟัง การแบ่งปันความสำเร็จ (STAD) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการแบ่งปันความสำเร็จ สมาชิกใน

กลุ่มจะช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างเต็มที่ เพื่อช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ช่วยกันเรียน ไม่ว่าจะเรียนเก่งหรือเรียนอ่อนก็ตาม เป็นการฝึกความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม ฝึกการมีน้ำใจ และฝึกการแบ่งบทบาทและหน้าที่กันทำงานในกลุ่ม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีขั้นตอน ซึ่งแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มแบบความสามารถ และแต่ละกลุ่มยังแบ่งเป็นกลุ่มย่อยอีก แต่ละกลุ่มย่อยนั้นร่วมกันศึกษาค้นคว้า ทำแบบฝึกหัดหรือใบงานแล้ว กลับมารายงานให้กลุ่มเดิมฟัง และดำเนินการทดสอบเป็นรายบุคคลและเฉลี่ยรายกลุ่ม

จากทฤษฎีทางจิตวิทยาการเรียนรู้ของ เคมป์และเคย์ตัน (Kemp and Dayton. 1985 : 14-15) จากแนวคิดและทฤษฎีของ เพียเจท์ (พรธณี ชูทัย เจนจิต. 2545 : 113-155) ได้สรุปไว้ว่า พฤติกรรมของผู้เรียนจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยปฏิสัมพันธ์ในรูปของการกระทำ (Action) ความรู้สึก (Feeling) และความคิด (Thinking) และทฤษฎีแรงจูงใจ อาร์รีย์ พันช์มณี (2546 : 198-200) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแรงจูงใจไว้ว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนโดยทั่วไปแล้ว การชมเชยจะได้ผลดีกว่าการตำหนิ ผู้เรียนชอบการชมเชย การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ควรนำวิธีการที่แปลกใหม่เพื่อเร้าความสนใจ ซึ่งผู้เรียนไม่คาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เช่น การให้ผู้เรียนร่วมกันวางเค้าโครงในการวัดประเมินผลการเรียนการสอน และมีแรงจูงใจในการเรียนการสอน การตั้งรางวัลสำหรับงานที่มอบหมายเป็นการช่วยให้นักเรียนพยายามมากยิ่งขึ้น การให้ตัวอย่างจากสิ่งที่คุณเรียนคุ้นเคยแล้วผู้เรียนจะมีความรู้ ความเข้าใจง่ายและรวดเร็วขึ้น การเชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อน ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น จากหลักการเรียนรู้และเหมาะสมตรงตามทฤษฎีหลักจิตวิทยาดังกล่าว ผู้เรียนจึงได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ทำให้มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียน

จากแนวคิดและเหตุผลดังกล่าวทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานการศึกษาค้นคว้าของ ปฐมพงษ์ บานฤทัย (2550 : 105) ได้ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำให้ผลการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญรักษ์ ชนุนันท์ (2552 : 80-81) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอว์ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอว์ ทำให้ผลการเรียนก้าวหน้าขึ้นและสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ กาญจนา อุปสาร (2547 : 89-90) การศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (STAD) เรื่อง ศาสนากับการดำเนินชีวิต กลุ่มวิชาสังคมศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำให้
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จึงเหมาะสำหรับนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ผลการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา
กิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการวิจัย
ทั้งการสอนของครูผู้สอน การเรียนของผู้เรียน สื่อการสอน แบบฝึกหัดท้ายแผนการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรายละเอียดต่าง ๆ ในแผนการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย เพื่อให้
กิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสามารถทราบผล
การพัฒนาการของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
ในวงจรต่อไป ซึ่ง ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537 : 77) ได้กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการ
วิจัยซึ่งใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบทำให้สามารถพัฒนาสภาพของสิ่งที่จะศึกษาได้
อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ คิมมิส และแม็คทาเทรท์ (Kemmis and
McTaggart, 2000 ; อ้างถึงใน จิราภา รังคะราช. 2548 : 74) ที่กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
เป็นการทำงานตามปกติที่ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานพร้อม ๆ กับสร้างความเข้าใจในงานที่
กำลังปฏิบัติอยู่ ซึ่งจากการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ จึงทำให้การดำเนินการ
วิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้

4. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม
ร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ใช้เทคนิคการจัดกิจกรรม 3 แบบ คือ การต่อเรื่องราว
(Jigsaw) การแบ่งปันความสำเร็จ (STAD) และเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นรายบุคคล (TAI)
ซึ่งแต่ละเทคนิคจะมีความแตกต่างกัน ผู้เรียนไม่สามารถคาดการณ์ได้ ทำให้ผู้เรียนมีความ
ตื่นตัว มีความสนุก อยากร่วมกิจกรรมและการจัดการเรียน การสอนที่ดีต้องคำนึงถึงความ
ต้องการของผู้เรียน รูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้แก่
ผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้และความสามารถแตกต่างกัน
โดยแต่ละกลุ่มมีส่วนร่วมที่แท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น การแบ่งปันความรู้ร่วมกัน ทั้งเป็นกำลังใจให้แก่กันและกัน คนที่เรียนเก่ง
จะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่เครียด นักเรียนจะเรียนด้วยความ
มั่นใจ กล่าวซักถามในสิ่งที่ตนยังไม่เข้าใจจากเพื่อนในกลุ่ม อีกทั้งในการได้รับการเสริมแรง

ทางบวกจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนอีกด้วย จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เรื่อง ทักษะการสอน รายวิชาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ จากข้อค้นพบของการวิจัยทั้ง 3 ข้อ ดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.1.1 สามารถนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในรายวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในหัวข้ออื่น ๆ อีกต่อไป

1.1.2 สามารถนำกระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ไปใช้ในเนื้อหาอื่น ๆ ได้ในกลุ่มรายวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ข้อต่อไป

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ไปปรับใช้กับเนื้อหาในรายวิชาอื่น ๆ

1.2.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนได้ทำการวิจัยในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือในรายวิชาอื่น ๆ

1.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1.3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการจัดกิจกรรมครั้งแรกในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับการจัดกิจกรรมในรูปแบบนี้มาก่อน ดังนั้น ผู้สอนต้องอธิบายให้ผู้เรียนทราบถึงขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องย้ำกระบวนการและขั้นตอนสม่ำเสมอและติดตามให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

1.3.2 สำหรับผู้เรียนที่เรียนอ่อนจะไม่กล้าแสดงออก ผู้สอนต้องกระตุ้นและใช้วิธีให้ผู้เรียนที่เรียนเก่งเป็นตัวช่วยที่เรียกว่า เพื่อนช่วยเพื่อน

1.3.3 ผู้เรียนที่เข้ากลุ่มช้า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ล่าช้าไปด้วย ทำให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเร่งเวลาดำเนินการเพื่อให้เนื้อหาได้ครบถ้วนตามกำหนดเวลาที่เตรียมไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้สอนต้องหามาตรการที่จะทำให้ผู้เรียนที่เข้ากลุ่มช้าให้ทันเวลา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการนำเทคโนโลยีอื่น ๆ เข้ามาเป็นส่วนเสริมหรือสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อเป็นการกระตุ้นหรือเสริมแรง

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบนำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ที่ได้พัฒนาขึ้นไปสอนเปรียบเทียบกับวิธีสอนอื่น ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและหาแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ กับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เพื่อเป็นการขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนรู้ให้มีหลาย ๆ รูปแบบต่อไป